

40.B Polohové vlastnosti přímek a rovin

1) Dvě přímky v rovině:

$$p: X = A + t\vec{u}, t \in \mathbb{R} \quad (a_1x + b_1y + c_1 = 0)$$

$$q: X = B + r\vec{v}, r \in \mathbb{R} \quad (a_2x + b_2y + c_2 = 0)$$

- **možnosti vzájemné polohy:**
  - 1) $p, q \dots$ různoběžné ($p \cap q = \{P\}$)
  - 2) $p, q \dots$ rovnoběžné – různé ($p \cap q = \emptyset$)
... rovnoběžné – shodné (totožné) ... ($p \cap q = p$)
- **určení vzájemné polohy:**
  - 1) posouzením případné kolineárnosti jejich směrových či normálových vektorů
  - 2) řešením soustavy rovnic přímek

2) Dvě přímky v prostoru:

$$p: X = A + t\vec{u}, t \in \mathbb{R}$$

$$q: X = B + r\vec{v}, r \in \mathbb{R}$$

- **možnosti vzájemné polohy:**
  - 1) $p, q \dots$ různoběžné ($p \cap q = \{P\}$)
  - 2) $p, q \dots$ rovnoběžné – různé ($p \cap q = \emptyset \wedge \vec{u} = k\vec{v}, k \in \mathbb{R}$)
... rovnoběžné – totožné ($p \cap q = p$)
  - 3) $p, q \dots$ mimoběžné ($p \cap q = \emptyset \wedge$ neexistuje $k \in \mathbb{R}$ tak, aby $\vec{u} = k\vec{v}$)
- **určení vzájemné polohy:**
  - 1) posouzením případné kolineárnosti jejich směrových či normálových vektorů
  - 2) řešením soustavy rovnic přímek (tři rovnice o dvou neznámých – parametrech)

3) Dvě roviny:

$$\rho: a_1x + b_1y + c_1z + d_1 = 0 \quad (X = A + t\vec{u} + r\vec{v}, t, r \in \mathbb{R})$$

$$\delta: a_2x + b_2y + c_2z + d_2 = 0 \quad (X = B + s\vec{w} + k\vec{p}, s, k \in \mathbb{R})$$

Pozn.: pro určení vzájemné polohy je jednoznačně vhodnější použití obecných rovnic roviny!!

- **možnosti vzájemné polohy:**
  - 1) $\rho, \delta \dots$ různoběžné ($\rho \cap \delta = p$)
  - 2) $\rho, \delta \dots$ rovnoběžné, různé ($\rho \cap \delta = \emptyset$)
... rovnoběžné, totožné ($\rho \cap \delta = \rho$)
- **určení vzájemné polohy:**
  - 1) posouzením případné kolineárnosti jejich normálových vektorů
  - 2) řešením soustavy rovnic rovin (dvě rovnice o třech neznámých)

4) Přímka a rovina:

$$p: X = A + t\vec{u}, t \in \mathbb{R}$$

$$\rho: ax + by + cz + d = 0 \quad (X = B + r\vec{v} + s\vec{w}, r, s \in \mathbb{R})$$

- **možnosti vzájemné polohy:**
  - 1) p různoběžná s $\rho \dots$ ($p \cap \rho = \{P\}$)
  - 2) $p \parallel \rho \wedge p \not\subset \rho \dots$ ($p \cap \rho = \emptyset$)
 $p \parallel \rho \wedge p \subset \rho \dots$ ($p \cap \rho = p$)
- **určení vzájemné polohy:**
řešením soustavy rovnic přímky a roviny

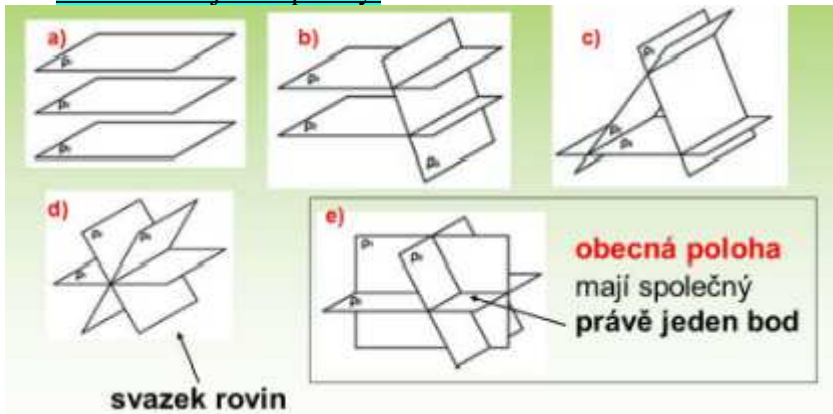
5) Tři roviny:

$$\alpha: a_1x + b_1y + c_1z + d_1 = 0$$

$$\beta: a_2x + b_2y + c_2z + d_2 = 0$$

$$\gamma: a_3x + b_3y + c_3z + d_3 = 0$$

- **možnosti vzájemné polohy:**

- **určení vzájemné polohy:**

- 1) posouzením případné kolineárnosti jejich normálových vektorů
- 2) řešením soustavy rovnic rovin (tři rovnice o třech neznámých)